

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10^ο
«ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ»
ΑΣΚΗΣΕΙΣ

► Ορισμένες από τις ακόλουθες ασκήσεις αποτέλεσαν θέματα στις πανελλαδικές εξετάσεις προηγούμενων ετών.

ΑΣΚΗΣΗ 1

Δίνεται ο πίνακας με τα στάδια παραγωγής ενός προϊόντος :

(1) ΣΤΑΔΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	(2) ΑΞΙΑ ΣΤΑΔΙΟΥ	(3) Φ.Π.Α. 15%	(4) ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΑ	(5) ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ (προ Φ.Π.Α.)	(6) Φ.Π.Α. 15% επί της στήλης (5)
1 ^ο	60				
2 ^ο	140				
3 ^ο	260				
4 ^ο	400				
ΣΥΝΟΛΑ					

Να συμπληρωθούν τα κενά, αν γνωρίζετε ότι ο Φ.Π.Α. είναι 15%.

ΛΥΣΗ

για τη στήλη (3) :

$$\Phi.Π.Α._1 = 60 \cdot \frac{15}{100} = 9 \qquad \Phi.Π.Α._2 = 140 \cdot \frac{15}{100} = 21$$

$$\Phi.Π.Α._3 = 260 \cdot \frac{15}{100} = 39 \qquad \Phi.Π.Α._4 = 400 \cdot \frac{15}{100} = 60$$

για τη στήλη (4) :

$$Τ.Α._1 = 60 + 9 = 69 \qquad Τ.Α._2 = 140 + 21 = 161$$

$$Τ.Α._3 = 260 + 39 = 299 \qquad Τ.Α._4 = 400 + 60 = 460$$

για τη στήλη (5) :

$$Π.Α._1 = 60 \qquad Π.Α._2 = 140 - 60 = 80$$

$$Π.Α._3 = 260 - 140 = 120 \qquad Π.Α._4 = 400 - 260 = 140$$

για τη στήλη (3) :

$$\Phi.Π.Α._1 = 60 \cdot \frac{15}{100} = 9 \qquad \Phi.Π.Α._2 = 80 \cdot \frac{15}{100} = 12$$

$$\Phi.Π.Α._3 = 120 \cdot \frac{15}{100} = 18 \qquad \Phi.Π.Α._4 = 140 \cdot \frac{15}{100} = 21$$

(1) ΣΤΑΔΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	(2) ΑΞΙΑ ΣΤΑΔΙΟΥ	(3) Φ.Π.Α. 15%	(4) ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΑ	(5) ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ (προ Φ.Π.Α.)	(6) Φ.Π.Α. 15% επί της στήλης (5)
1°	60	9	69	60	9
2°	140	21	161	80	12
3°	260	39	299	120	18
4°	400	60	460	140	21
ΣΥΝΟΛΑ		60	460	400	60

ΑΣΚΗΣΗ 2

Μία επιχείρηση προσφέρει προϊόντα που η τιμή τους χωρίς το φόρο δαπάνης (Φ.Π.Α.) είναι 400 ευρώ. Αν ο φορολογικός συντελεστής είναι 23%, να υπολογιστούν ο φόρος και η τελική τιμή με Φ.Π.Α.

ΛΥΣΗ

$$\text{Ο φόρος θα είναι } 400 \cdot \frac{23}{100} = 92 \text{ ευρώ}$$

$$\text{Η τελική τιμή θα είναι } 400 + 92 = 492 \text{ ευρώ}$$

ΑΣΚΗΣΗ 3

Μία επιχείρηση πουλά ένα προϊόν στην τιμή των 369 ευρώ (συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.). Αν ο φόρος είναι 23%, να υπολογιστούν η τιμή του προϊόντος χωρίς Φ.Π.Α. και ο φόρος δαπάνης.

ΛΥΣΗ

$$\text{Η τιμή χωρίς Φ.Π.Α. θα είναι } 369 = P + P \cdot \frac{23}{100} \Leftrightarrow 369 = 1,23 \cdot P \Leftrightarrow P = 300 \text{ ευρώ}$$

$$\text{Ο φόρος θα είναι } 300 \cdot \frac{23}{100} = 69 \text{ ευρώ}$$

ΑΣΚΗΣΗ 4

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αφορά την φορολογία εισοδήματος.

Ετήσιο εισόδημα (σε ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής
0 – 10.000	0%
10.001 – 30.000	10%
30.001 – 50.000	20%
50.001 και άνω	30%

A) Ο πολίτης A και ο πολίτης B δηλώνουν ετήσιο εισόδημα 25.000 ευρώ και 60.000 ευρώ αντίστοιχα. Να υπολογιστεί ο φόρος που θα πληρώσει ο καθένας, με βάση την παραπάνω κλίμακα φορολογίας εισοδήματος.

B) Ο καθένας από τους παραπάνω δύο πολίτες αγοράζει ένα αυτοκίνητο αξίας 10.000 ευρώ. Πληρώνει επιπλέον φόρο δαπάνης, που υπολογίζεται με φορολογικό συντελεστή 10%. Να υπολογίσετε το φόρο δαπάνης. Να υπολογίσετε το φόρο αυτό ως ποσοστό στο εισόδημα των πολιτών A και B. Ποιο είναι το συμπέρασμά σας για την αναλογικότητα του φόρου δαπάνης ως προς το εισόδημά τους;

ΛΥΣΗ

A) Ο πολίτης A θα πληρώσει φόρο :

$$10000 \cdot \frac{0}{100} + 15000 \cdot \frac{10}{100} = 0 + 1500 = 1500 \text{ ευρώ}$$

Ο πολίτης B θα πληρώσει φόρο :

$$10000 \cdot \frac{0}{100} + 20000 \cdot \frac{10}{100} + 20000 \cdot \frac{20}{100} + 10000 \cdot \frac{30}{100} =$$

$$= 0 + 2000 + 4000 + 3000 = 9000 \text{ ευρώ}$$

B) Ο φόρος δαπάνης θα είναι $10000 \cdot 10\% = 1000$ ευρώ

Για τον πολίτη A που έχει εισόδημα 25000 ευρώ θα είναι :

$$\frac{1000}{25000} \cdot 100\% = 4\% \text{ του εισοδήματός του}$$

Για τον πολίτη B που έχει εισόδημα 60000 ευρώ θα είναι :

$$\frac{1000}{60000} \cdot 100\% = 1,6\% \text{ του εισοδήματός του}$$

Το συμπέρασμα είναι ότι πρόκειται για αντίστροφα προοδευτικό φόρο γιατί καθώς αυξάνεται το εισόδημα, η αναλογία του φόρου μειώνεται.

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αφορά την φορολογία εισοδήματος.

Ετήσιο εισόδημα (σε ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής
0 – 5000	0%
5001 – 12000	10%
12001 – 25000	25%
25001 και άνω	35%

A) Ο πολίτης A, σύμφωνα με το ετήσιο εισόδημά του, πλήρωσε φόρο ύψους 1200 ευρώ. Να υπολογίσετε το εισόδημα που δήλωσε.

B) Ο πολίτης B, σύμφωνα με το ετήσιο εισόδημά του, πλήρωσε φόρο ύψους 7450 ευρώ. Να υπολογίσετε το εισόδημα που δήλωσε.

ΛΥΣΗ

Ετήσιο εισόδημα (σε ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής	Εισόδημα κλιμακίου	Σύνολο φόρου για το εισόδημα κλιμακίου
0 – 5000	0%	5000	$5000 \cdot \frac{0}{100} = 0$
5001 – 12000	10%	7000	$7000 \cdot \frac{10}{100} = 700$
12001 – 25000	25%	13000	$13000 \cdot \frac{25}{100} = 3250$
25001 και άνω	35%		

A) για τον πολίτη A :

$$1200 - 700 = 500 \text{ ευρώ}$$

Τα υπόλοιπα 500 ευρώ του φόρου αφορούν εισόδημα που εντάσσεται στο τρίτο κλιμάκιο όπου ο φορολογικός συντελεστής είναι 25%.

$$X \cdot \frac{25}{100} = 500 \Leftrightarrow X = \frac{500}{0,25} \Leftrightarrow X = 2000$$

Άρα το εισόδημα του A είναι $12000 + 2000 = 14000$ ευρώ

A) για τον πολίτη B :

$$7450 - 3250 - 700 = 3500 \text{ ευρώ}$$

Τα υπόλοιπα 3500 ευρώ του φόρου αφορούν εισόδημα που εντάσσεται στο τελευταίο κλιμάκιο όπου ο φορολογικός συντελεστής είναι 35%.

$$X \cdot \frac{35}{100} = 3500 \Leftrightarrow X = \frac{3500}{0,35} \Leftrightarrow X = 10000$$

Άρα το εισόδημα του B είναι $25000 + 10000 = 35000$ ευρώ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΜΑΡΙΝΟΣ οικονομολόγος – εκπαιδευτικός - www.economics.edu.gr